

ممنوعه‌های عجیب برای زنان غربی!

داشتن حق رأی، حفظ شغل هنگام بار داری، داشتن حساب بانکی و ... جزو ممنوعیت‌هایی است که تا همین ۱۰۰ سال پیش در بسیاری از کشورهای اروپا و آمریکا در خصوص زنان اعمال می‌شده است

یاسمن مشرف | مترجم

شاید امروز برای مادشوار باشد تصور کنیم در زمانی نه چندان دور در بسیاری از کشورهای جهان، زنان بر خور دار هستند، محروم بوده‌اند. به عنوان نمونه تا سال ۱۹۲۰ زنان در آمریکا و بسیاری دیگر از کشورهای جهان حق دادن رأی نداشتند. آن‌ها همچنین از انجام کارهای ساده‌ای مانند حفظ نام خانوادگی پدری‌شان، حفظ شغل در هنگام بارداری یا رفتن به خرید بدون همراهی یک مرد، منع می‌شدند. در پرونده امروز زندگی سلام به تعدادی از محدودیت‌ها و ممنوعیت‌هایی پرداخته‌ایم که تا همین ۱۰۰ سال پیش در بسیاری از کشورهای در خصوص زنان اعمال می‌شده است.

خرید کردن بدون همراهی یک مرد

آیا به عنوان یک زن بالغ می‌توانید تصور کنید همیشه نیاز به همراهی یک مرد در مکان‌های عمومی به ویژه در بازارها و مکان‌های خرید و فروش داشته باشید؟ در قرن نوزدهم در بسیاری از کشورهای غربی چنین شرایطی وجود داشت. هنگامی که یک زن خانه را ترک می‌کرد، معمولاً انتظار می‌رفت مردی او را همراهی کند. این شرایط در اواخر دهه ۱۸۰۰ میلادی با ظهور فروشگاه‌های بزرگ تغییر کرد. اولین فروشگاه‌ها به طور خاص ویژه‌ای برای خانم‌ها طراحی شدند تا مکانی امن برای گردشگران، معاشرت و البته خرید کردن آن‌ها فراهم کنند. چیزی نگذشت که دیگر مشاغل نیز خواستار این کار شدند و بسیاری از تأثیرات و رستوران‌ها برای اولین بار شروع به باز کردن درهای خود برای زنان بدون همراه کردند. با این حال، در بیشتر موارد این زنان متعلق به خانواده‌های با درآمد بالا بودند که از این آزادی‌های اضافه بهره‌مند می‌شدند. سرانجام در دهه ۱۹۲۰، بروز و ظهور فروشگاه‌های زنجیره‌ای توانست این شرایط را برای زنانی از همه اقشار جامعه ایجاد کند.

در خواست گذر نامه

با نام خانوادگی خود

در دهه ۱۹۲۰ در کشورهای پیشرفته امروزی مثل آلمان، ایتالیا، آمریکا و ... در خواست صدور گذر نامه کار بسیار ساده‌ای بود البته در صورتی که شما یک مرد می‌بودید! برای مسافران زن، در خواست گذر نامه ممکن بود به خاطر نامی که زن از آن استفاده می‌کرد یا به دلیل این که قبلاً برای همسرش گذر نامه صادر شده بود، رد شود. زنان مجرد می‌توانستند برای درخواست گذر نامه به نام خودشان اقدام کنند اما زنان متاهل یک گذر نامه مشترک با همسرشان دریافت می‌کردند که در آن به جای نام خودشان، نام «همسر» شان ذکر می‌شد.

پوشیدن شلوار به جای دامن

شلوار زنانه امروزه یکی از ملزومات پوشش خانم‌ها به شمار می‌آید اما در سال‌های گذشته زنان در بعضی از کشورها حق پوشیدن شلوار را نداشتند. تا اوایل قرن بیستم این لباس بیشتر توسط مردان پوشیده می‌شد تا این که در سال ۱۹۱۹ زنی آمریکایی به نام «لوئیزا کاپتیلو» به جای پوشیدن دامن‌های مر سوم آن زمان، اقدام به پوشیدن شلوار زنانه در ملا عام کرد. این عمل کاپتیلو جرم خوانده شد و او به خاطر این اقدام، به زندان رفت. هر چند بعدها قاضی اتهامات علیه او را رد کرد. در دهه ۱۹۶۰، «آندره کورژ»، طراح مد فرانسوی، شلوار بلند برای زنان را به عنوان مد لباس معرفی کرد و به تدریج قوانین ممنوعیت پوشیدن شلوار توسط دختران و زنان و در مدارس، محل کار و رستوران‌ها از بین رفت. در نهایت در سال ۱۹۷۰ پوشیدن شلوار توسط خانم‌ها به مد سال تبدیل و بالاخره شلوار زنانه در بسیاری از جوامع به عنوان لباس پذیرفته شد.

حفظ نام خانوادگی پدری بعد

از متاهل شدن

امروزه بسیاری از زنان پس از ازدواج بنا به میل خودشان نام خانوادگی پدری‌شان را حفظ می‌کنند اما این کار در گذشته‌های نه چندان دور می‌توانست برای آن‌ها پیامدهای جدی در پی داشته باشد. اگر یک زن نام خانوادگی شوهرش را بر خود نمی‌پذیرفت، بر خور خوبی از سوی جامعه با او صورت نمی‌گرفت. به عنوان مثال کارفرمایان از دادن دستمزد به او خودداری می‌کردند و حتی دادن رأی نیز برای او ممنوع می‌شد. به عنوان مثال در آمریکا تا سال ۱۹۷۰ نام خانوادگی زن به اجبار به نام خانوادگی شوهرش تغییر می‌یافت. اوایل دهه ۷۰ در قوانین این کشور عنوان شد زن پس از ازدواج آزاد است اگر بخواهد نامش را به نام خانوادگی شوهرش تغییر دهد.

حفظ شغل هنگام بارداری

تا سال ۱۹۷۸ حمایت‌های قانونی خاصی برای مادران شاغل و زنان باردار در کشورهای جهان وجود نداشت، به همین دلیل زنان در دهه ۱۹۲۰ بعد از تشکیل خانواده معمولاً بایکاری رو به رو می‌شدند. بسیاری از کارفرمایان بارداری را برای بهره‌وری شغلی مضر می‌دانستند و زنان را قبل از موعد مقرر از کارشان اخراج می‌کردند. در نتیجه برخی از زنان شاغل مجبور بودند برای پنهان کردن بارداری‌شان به شیوه‌های مختلفی متوسل شوند. در بسیاری از کشورهای اروپایی به شکل حیرت‌آوری زنان حتی تا سال ۱۹۹۵ از هیچ‌گونه حق قانونی برای گرفتن مرخصی زایمان برخوردار نبودند.

داشتن حساب بانکی

۵۰ سال پیش در بسیاری از کشورهای جهان از جمله آمریکا و کانادا زنان به عنوان یک سرمایه‌گذار پرخطر از سوی بانک‌ها در نظر گرفته می‌شدند. این شرایط تا سال ۱۹۷۴ ادامه داشت. در سال ۱۹۷۵ با تصویب قانونی در آمریکا زنان این کشور از این حق برخوردار شدند که یک حساب بانکی به نام خودشان باز کنند اما حتی پس از تصویب این قانون هم زنان متاهل برای داشتن کارت اعتباری نیاز به امضای شوهرانشان داشتند و زنان مجرد برای درخواست وام یا صدور کارت اعتباری به نام خودشان نیازمند امضای پدرانشان بودند حتی اگر درآمدشان بیشتر از پدرانشان می‌بود.

رای دادن

امروزه زنان می‌توانند به راحتی، رای خود را در صندوق بیندازند و سیاستمدار مد نظرشان را انتخاب کنند اما در زمان‌های نه چندان دور یعنی حدود صد سال قبل زنان در بسیاری از

مالکیت دارایی‌ها پس از ازدواج

تا سال ۱۸۴۸، زنان متاهل در بسیاری از کشورهای غربی و آمریکا نمی‌توانستند مالک دارایی خود باشند و همه دارایی‌های متعلق به زنان، صرف نظر از نحوه مالکیت آن، از نظر قانونی متعلق به همسرشان بود. در سال ۱۸۴۸، قانون مالکیت زنان متاهل در چندین کشور تصویب و در آن اعلام شد که یک زن متاهل به اندازه یک زن مجرد حق مالکیت و کنترل اموال خود را دارد. با تصویب این قانون، زنان متاهل برای اولین بار از این حق برخوردار شدند که مانند زنان مجرد، به عنوان مثال اجاره‌های خود را جمع‌آوری یا حق ارث خود را دریافت کنند؛ بعدها این قانون به عنوان الگویی برای کشورهای دیگر هم استفاده شد و تا سال ۱۹۰۰ قوانین مشابهی در این کشورها به تصویب رسید. در نهایت در دهه ۱۹۲۰، زنان متاهل این حق را پیدا کردند که هر کاری می‌خواهند با دارایی‌های خودشان انجام بدهند و بعد از مرگ‌شان هم آن‌ها را برای هر کسی که می‌خواهند به ارث بگذارند.

شرکت زنان در المپیک

اگر از طرفداران قهرمانان ورزشی به ویژه ورزشکاران زن هستید، شاید برایتان غیرقابل تصور باشد که زمانی در گذشته نه چندان دور زنان نمی‌توانستند در مسابقات المپیک به رقابت بپردازند. در مسابقات المپیک دوره جدید که برای اولین بار، ۱۱۲ سال پیش یعنی در سال ۱۸۹۶ در آتن پایتخت یونان برگزار شد، هیچ زنی حضور نداشت. در دوره بعدی مسابقات (سال ۱۹۰۰) که در پاریس برگزار شد فقط ۱۱ زن در میان هزار مرد حضور داشتند که کمتر از ۳ درصد از ورزشکاران را تشکیل می‌دادند. این امر عمدتاً به این دلیل بود که فقط امکان شرکت در پنج رشته از رشته‌های ورزشی برای زنان فراهم بود. در آن زمان بسیاری از اعضای کمیته بین‌المللی برگزاری بازی‌های المپیک با حضور زنان مخالفت می‌کردند. به تدریج، رشته‌های ورزشی بیشتر و بیشتری درهای خود را به روی زنان گشودند. در نهایت در طول صد سال گذشته با تلاش زنان ورزشکار، حضور آنان در المپیک از امری غیرعادی و ممنوع به موضوعی طبیعی همراه با کسب موفقیت و افتخار تبدیل شد.

پرداختن به حرفه و کالت

زنان انگلیسی تا سال ۱۹۱۹ از پرداختن به حرفه و کالت منع می‌شدند. طبق قانونی که در قرن ۱۶ میلادی در انگلستان به تصویب رسید، زنان حق پرداختن به حرفه و کالت را نداشتند. سیصد سال بعد یعنی در سال ۱۹۱۳ سه دادگاه تجدیدنظر در انگلیس بر این اساس که «هیچ زنی تاکنون وکیل نبوده است» از تجدیدنظر در این ماده قانونی و دادن حق و کالت به زنان امتناع ورزیدند. تا این که در سال ۱۹۱۹ با به اجرا در آمدن قانون (حذف) رد صلاحیت جنسیتی، زنان فرصتی را که مدت‌ها از آن‌ها سلب شده بود به دست آوردند و توانستند به عنوان وکیل مدافع عمل کنند. در آمریکا اما زنان تا سال ۱۹۷۱ نمی‌توانستند در زمینه‌های حقوقی فعالیت داشته باشند. در این سال یک دیوان عالی در این کشور، قانون منع اشتغال زنان به مشاغل حقوقی را لغو کرد و پرداختن به این مشاغل برای زنان آزاد شد.

کشورهای جهان اجازه استفاده از این حق بدیهی را نداشتند. حق رأی زنان به معنی حق شرکت زنان در انتخابات، از مهم‌ترین رویدادهای تکامل اولیه جنبش‌های مدافع حقوق زنان بود. هواخواهان حق رأی زنان که سافروجت‌ها هم نامیده می‌شدند؛ کسب حق رأی را مقدمه مشارکت سیاسی زنان در جامعه می‌دانستند. در سال ۱۸۴۸ جنبش حق رأی زنان در آمریکا به یک جنبش اجتماعی گسترده تبدیل شد. در سال ۱۸۹۳، نیوزیلند نخستین کشوری بود که حق رأی زنان را به رسمیت شناخت.

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

شنبه • ۲۹ آذر ۱۳۹۹
۴ جمادی الاول ۱۴۴۲ • ۱۹ دسامبر ۲۰۲۰
شماره ۳۰۵۲

۱۷۷۲

پرسپولیس قهرمان هم

نشود، نذر مر ادا می‌کنم

گفت و گویا «بهرنگ علوی» هنرمند سینمای کشور که با انتشار پستی اعلام کرد در صورت قهرمانی پرسپولیس زندانی را آزاد خواهد کرد

مجید حسین زاده | روزنامه نگار

امروز از ساعتی دیگر تیم سرخ پوش پایتخت به مصاف اولسان کره جنوبی خواهد رفت. شنیده شده بعضی از طرفداران این تیم برای بردن در این بازی حساس، پوشش نذر قهرمانی به راه انداخته‌اند. در همین خصوص «بهرنگ علوی» بازیگری که از هواداران پروپاقرص پرسپولیس است، با انتشار پستی از نذر ارز شمند خود برای قهرمانی تیم محبوبش خبر داد. او در این پست که پرویز پرستویی، حسین ماهینی، شبنم فرشادجو... آن را در پیج‌هایشان باز نشر داده‌اند و برای همکاری اعلام آمادگی کردند، نوشته است: «در بازی فینال، به‌ازای هر یک گلی که پرسپولیس بزنه دو زندانی و در صورت قهرمانی شش زندانی بند جرایم مالی رو آزاد می‌کنم. این از نذر من. اگر شما هم هنوز هموطن محسوب می‌شید، فارغ از تعصبات هر رنگی به بهانه این چالش همراه این لذت طعم خوش آزادی باشید». در ادامه با او در همین باره گفت‌وگویی داشتیم که خواهید خواند.

• این نذری است برای تیم محبوبم

او درباره این تصمیم ارز شمند و انسان دوستانه‌اش که مورد توجه کاربران شبکه‌های اجتماعی هم قرار گرفت، می‌گوید: «این نذری است برای قهرمانی تیم محبوبم. امیدوارم که پرسپولیس قهرمان بشود و تعداد گل‌هایی هم که می‌زند بیشتر باشد تا ما بتوانیم بیشتر در انجام این کار خبر سهیم شویم.»

• یک گروه تحقیقاتی سر این داستان گذاشتم

«بهرنگ علوی» درباره واکنش‌ها به این تصمیم به خصوص از طرف اهالی رسانه و ورزشکاران هم می‌گوید: «اسیل حمایت عجیب و غریبی که پای این ماجرا آمده است از پیش کسوتان فوتبال بگیرد تا هنر و سینما، برایم باور کردنی نیست. قطعاً ما می‌توانیم به برکت همین نیتی که کردیم و لطف آقا امام رضاع) که شامل حال ما خواهد شد، یک سری زندانی‌هایی را که به خاطر مبلغ کمی در زندان هستند، آزاد کنیم. من یک گروه تحقیقاتی سر این داستان گذاشتم. همه زندانی‌ها را هم نمی‌خواهم از تهران آزاد کنم، چند نفرشان از شهرهای کوچک هستند که طفلکی‌ها سر پرداخت مهریه یا نداشتن توانایی برای پرداخت چند قسط عقب افتاده یا پاس کردن چک و... و واقعی گناه در زندان هستند و شب یلدا در کنار خانواده‌شان نیستند. ما می‌خواهیم چنین افرادی را آزاد کنیم.»

• اسامی بسیار بزرگی پای کار آمدند

این بازیگر پرسپولیسی درباره اسامی افرادی که برای شرکت در این نذر زیبا اعلام آمادگی کردند، می‌گوید: «اسامی بسیار بزرگی در بین فهرست افرادی هستند که بعد از این توثیت به من پیام دادند که نمی‌توانم نام همه‌شان را بگویم چون شاید راضی نباشند اما همین قدر بداند افراد زیادی اعلام آمادگی کردند تا در این عمل خدا پسندانه بعد از قهرمان شدن پرسپولیس کمک کنند. بسیاری از دوستان بازاری‌ام که صاحب اسم و رسم هستند، پیغام دادند که ما پای این ماجرا تا آخرش هستیم. این لطف خدا بوده در حق من که چنین نذری بکنم.»

• من قطعاً این کار را پیگیری خواهم کرد

او درباره این که اگر خدایی نکرده پرسپولیس قهرمان نشد، چه تصمیمی درباره نذرش خواهد گرفت، می‌گوید: «این را هم بگویم در صورتی هم که پرسپولیس قهرمان نشود، چون من این نیت را کردم و در مسیر وارد شدم، قطعاً این کار را انجام خواهم داد و پیگیری خواهم کرد. در ضمن و بعد از قهرمانی، من چون می‌خواهم نتیجه این کار را اطلاع‌رسانی کنم که ما چه تعدادی زندانی را آزاد کردیم، چه تعدادی پای کار آمدند و...، آن موقع یک سری از این افراد خبر قطعاً در روز اطلاع‌رسانی کنار من خواهند بود. بقیه هم اسامی‌شان را خواهم گفت و تشکر خواهم کرد.»

• دلم روشن است که پرسپولیس قهرمان می‌شود

«بهرنگ علوی» در پاسخ به سوال آخر ما درباره استرس زیاد طرفداران پرسپولیس در زمان باقی‌مانده تا شروع بازی و اوضاع خودش هم می‌گوید: «بر خلاف بعضی‌ها، من خیلی آرام هستم، خیالم راحت است و دلم بسیار روشن است که ما بقیه طرفداران پرسپولیس ان شاء... فردا شب خوشحال خواهیم بود و تیم‌مان قهرمان خواهد شد. البته بازی مقابل این تیم کره‌ای که خط حمله خوبی دارد، سخت است اما دفاع‌اش بسیار شکننده است و این مسئله امید ما را تا یادت می‌کند.»

